

Số: 04/2023/QĐST-VDS

Quảng Ninh, ngày 20 tháng 11 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN QUẢNG NINH, TỈNH QUẢNG BÌNH

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Châu.

Thư ký phiên họp: Bà Dương Thị Mỹ Lợi - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Ông Trần Quang Hiếu, Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 11 năm 2023, tại Phòng xét xử Tòa án nhân dân huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 46/2023/TLST-VDS ngày 05 tháng 10 năm 2023, về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp số: 50/2023/QĐST-VDS ngày 06 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà Trần Thị Bích T, sinh năm 1966; địa chỉ: Thôn T, xã D, huyện Q, tỉnh Q, có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Trần Thái Q (Q), sinh năm 1999; địa chỉ: Thôn T, xã D, huyện Q, tỉnh Q, vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 02/10/2023 của bà Trần Thị Bích T yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Thái Q (Q), sinh năm 1999; địa chỉ: Thôn T, xã D, huyện Q, tỉnh Q là người mất năng lực hành vi dân sự; tại phiên họp người yêu cầu việc dân sự thay đổi yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Thái Q (Q) là một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình nhận định:

1. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc “Tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố có

khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi cư trú tại thôn Trung Q, xã D, huyện Q, tỉnh Q nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Quảng Ninh.

2. Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 17/10/2023, bản tự khai của người yêu cầu bà Trần Thị Bích T trình bày: Bà và ông Trần Q, sinh ngày 25/11/1963 đăng ký kết hôn tại UBND xã Duy Ninh vào năm 1990, vợ chồng sinh được con Trần Thái Q (Q) ngày 12/11/1999 đến con biết đi, biết nói thì phát hiện con phát triển không bình thường, gia đình cứ nghĩ con chậm phát triển và được cho đi học đến lớp 7 thì nghỉ học, nay đến tuổi trưởng thành nhưng con không có quan hệ với ai, chỉ biết quậy phá trong gia đình nên không có khả năng ra Tòa tự khai, làm chứng và tham gia tố tụng tại Tòa án. Năm 2022 chồng Bà ông Trần Q chết, vì liên quan đến một số giấy tờ trong gia đình và đảm bảo quyền lợi cho con. Do đó, bà Trần Thị Bích T yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Thái Q (Q) là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quảng Ninh phát biểu: Về các trình tự, thủ tục tố tụng từ khi thụ lý đến khi đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Bích T về việc yêu cầu tuyên bố anh Trần Thái Q (Q) là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ.

Tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: “1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ...”

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1467/2023/KLGD ngày 01/11/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với anh Trần Thái Q (Q), sinh năm: 1999; địa chỉ: Thôn T, xã D, huyện Q, tỉnh Q. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

“1.1. Về y học: Chậm phát triển tâm thần, mức độ trung bình (F71).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Bà Trần Thị Bích T thừa nhận, anh Trần Thái Q (Q) là con ruột, từ khi mới sinh ra cứ nghĩ con phát triển chậm, lớn lên có biểu hiện hành vi thiếu kiểm soát, quậy phá trong gia đình, hiện gia đình đã đưa đi giám định và có kết quả, cháu khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Từ những phân tích trên thấy rằng yêu cầu của bà Trần Thị Bích T và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có cơ sở nên cần được chấp nhận.

3. *Về lệ phí:* Bà Trần Thị Bích T thuộc diện hộ nghèo, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ các Điều 27, 35 39, 369, 370, 372, 376 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự ;

- Áp dụng Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Bích T.

Tuyên bố anh Trần Thái Q (Q), sinh năm 1999; địa chỉ: Thôn T, xã D, huyện Q, tỉnh Q là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Trần Thị Bích T, sinh năm 1966 là người giám hộ của anh Trần Thái Q (Q), người giám hộ phải thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí cho bà Trần Thị Bích T.

3. Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- VKS huyện Quảng Ninh;
- THADS huyện Quảng Ninh;
- UBND xã Duy Ninh;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- Lưu HS.

Nguyễn Văn Châu